

# **RAPORT Z WIZYTACJI**

## **(ocena programowa)**

dokonanej w dniach 27-28 lutego 2015 r. na kierunku „zdrowie publiczne”  
prowadzonym w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze  
fizycznej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim  
realizowanych w formie studiów stacjonarnych na Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk  
Społecznych w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Józef Kobos – członek PKA

członkowie: prof. dr hab. Andrzej Szpak – ekspert PKA  
dr Lidia Huber – ekspert PKA

mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-prawnych

Piotr Kulczycki – ekspert PKA ds. studenckich

### **Krótką informacją o wizytacji**

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3**)

Ocena jakości kształcenia na kierunku „zdrowie publiczne” prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

### **Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji**

**Załącznik nr 2** Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

### **1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.**

Misję i strategię Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej (PSW) określił Senat Uczelni Uchwałą nr 74/20122 z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie: uchwalenia Strategii Rozwoju Uczelni Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, ze zmianami dokonanymi uchwałami: Nr 81/2012 z dnia 20 lipca 2012 r. oraz Nr 147/2012 z dnia 16 listopada 2012 r. Misją PSW jest dążenie do przekształcenia jej w pełni nowoczesną akademicką szkołę wyższą poprzez kształcenie młodzieży na wysokim poziomie jakościowym na studiach I, II i III stopnia, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków medycznych, ekonomicznych i technicznych w tym także kierunku „zdrowie publiczne”, a także inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz działań na rzecz rozwoju miasta i regionu. Nadrzędnym, określonym w Strategii PSW celem strategicznym jest stworzenie nowoczesnej uczelni kształcącej wysoko wykwalifikowanych pracowników na potrzeby lokalnej gospodarki, oświaty czy służby zdrowia.

W związku z założoną w Strategii PSW zmianą struktury organizacyjnej Uczelni, od 1 września 2013 r. obowiązuje struktura wydziałowa, a jednostką odpowiedzialną za kształcenie na kierunku „zdrowie publiczne” jest Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych.

Misja i Strategia Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych zostały przyjęte uchwałą Nr 26/2013-2014 Rady Wydziału z dnia 25 września 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych na lata 2014-2017. Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni zawartej w jej Statucie oraz odpowiada celom określonym w strategii Uczelni.

Kierunek „zdrowie publiczne” został utworzony z zachowaniem wymaganych procedur, tj. po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nadał Uczelni uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku „zdrowie publiczne” decyzją Nr DSW-1-02-4002/70/07 z dnia 25 kwietnia 2007. Kształcenie na studiach drugiego stopnia jest prowadzone w oparciu o decyzję Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Nr MNISW-DNS-WUP-6052-9074/4-5/AL/11 z dnia 31 stycznia 2011 r.

W Uczelni w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku studiów Zdrowie publiczne, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju uczestniczą wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze. Wewnętrznymi interesariuszami jest kadra realizująca program kształcenia na kierunku Zdrowie publiczne oraz studenci tego kierunku. Natomiast interesariuszami zewnętrznymi jest kadra kierownicza podmiotów leczniczych zlokalizowanych na terenie Białej Podlaskiej, głównie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej oraz Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Biała Podlaska. Obie grupy aktualnie intensywnie uczestniczą w dostosowaniu stopnia różnorodności, innowacyjności oferty kształcenia i możliwości elastycznego dostosowania procesu kształcenia do profilu praktycznego na I stopniu kierunku Zdrowie publiczne do potrzeb najbliższego otoczenia społecznego.

**Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - w pełni**

**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

- 1). Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni zawartej w jej Statucie oraz odpowiada celom określonym w strategii Uczelni.
- 2). Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku studiów Zdrowie publiczne, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

## **2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.**

Uchwalanie planów i programów studiów na kierunku „zdrowie publiczne” odbywa się zgodnie z przyjętymi w Uczelni procedurami zapisanymi w Statucie Uczelni. Program studiów dla wizytowanego kierunku począwszy od roku akademickiego 2012/2013 został dostosowany do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Efekty kształcenia zostały zatwierdzone uchwałą Senatu Nr 121/2012 z dnia 19 września 2012 r. w sprawie: zatwierdzenia efektów kształcenia na kierunku zdrowie publiczne, studia I i II stopnia

Kształcenie na kierunku „zdrowie publiczne” jest realizowane w oparciu o plany i programy studiów opracowane zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym dla danego rocznika. Plany i programy studiów począwszy od roku akademickiego 2012/2013 zostały przyjęte uchwałą Senatu Nr 120/2012 z dnia 19 września 2012 r. Plany i programy studiów obowiązujące od roku akademickiego 2013/2014 zostały uchwalone przez Senat Uchwałą Nr 69/2013 z dnia 2 września 2013 r. Studenci rozpoczynający kształcenie od roku akademickiego 2014/2015 studiują w oparciu o programy i plany studiów przyjęte uchwałą Senatu Nr 21/2013-2014 z dnia 25 września 2014 r.

Zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1198) studenci, którzy rozpoczęli studia przed dostosowaniem profili i programów kształcenia do wymogów określonych w art. 11 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym studiują według dotychczasowych programów kształcenia do końca okresu studiów przewidzianego w programie i planie studiów.

Cel kształcenia na kierunku Zdrowie publiczne przedstawiony został przez Uczelnię w *Raporcie samooceny* przy prezentacji koncepcji kształcenia. Uczelniane efekty kierunkowe kształcenia oraz system potwierdzający ich osiągnięcie jest spójny, z wyjątkiem specjalności *Medycyna ratunkowa* na II stopniu kierunku Zdrowie publiczne.

Uczelniane efekty kształcenia kierunku Zdrowie publiczne odwołują się do źródeł dwóch obszarów: obszaru kształcenia w zakresie *Nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej* oraz obszaru *nauk społecznych* zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. nr 253 poz. 1520). Kierunek Zdrowie publiczne należy do dziedziny *Nauk o zdrowiu* obszaru *Nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej*.

Uczelniane efekty kierunku Zdrowie publiczne wyprowadzone zostały z obszaru kształcenia w zakresie *Nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, z elementami* odnoszącymi się do *obszaru nauk społecznych*. Uczelniane kierunkowe efekty kształcenia zostały przyjęte Uchwałą nr 121/2012 Senatu Państwowej Szkoły wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej z dnia 19.09.2012 r.

Efekty kierunkowe przyjęte przez Uczelnię są zgodne z definicją *Zdrowia publicznego*, jego teorią i praktyką, wzorcami międzynarodowymi. Pomimo ocenionej, wg ww. kryteriów przez zespół wizytujący PKA, poprawności merytorycznej treści efektów kierunkowych należy stwierdzić, iż treści znacznej liczby Uczelnianych efektów kierunkowych nie mają związku z treścią przywołanych numerów Kodów efektów obszaru kształcenia w zakresie *Nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej* oraz *obszaru nauk społecznych*, które są opublikowane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. nr 253 poz. 1520). Treści merytoryczne ww. Uczelnianych efektów kierunkowych można jednakże odnaleźć w efektach obu obszarów występujących pod innymi numerami kodów. Zatem brak jest poprawnego formalnego przyporządkowania przyjętych przez Uczelnię kierunkowych efektów do ww. dwóch obszarów, co jednak nie dyskwalifikuje ich pod względem merytorycznej zgodności z całością tych obszarowych efektów.

Na bazie przyjętych przez Uczelnię efektów kierunkowych dla stopnia I i II studiów *Zdrowie publiczne* utworzony został program nauczania studiów I i II stopnia wraz z wyróżnionymi specjalnościami.

Pomimo powyżej opisanych formalnych, lecz nie merytorycznych niezgodności Uczelnianych kierunkowych efektów z obszarowymi, w odniesieniu do studiów stopnia I z wyróżnionymi specjalnościami *Zarządzanie w ochronie zdrowia* i *Zarządzanie i promocja zdrowia w odnowie biologicznej* oraz studiami stopnia II z wyróżnioną specjalnością *Promocja zdrowia* w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, można przyjąć, iż:

Zakładane przez Uczelnię kierunkowe efekty kształcenia odnoszące się do programu studiów I i II stopnia i profilu ogólnoakademickiego kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku (z zastrzeżeniem jak wyżej odnośnie cytowania niewłaściwych numerów kodów efektów obszarowych). Powyższe stanowisko zajęte przez zespół oceniający PKA, wynika ze spójności treści merytorycznych obszarowych/kierunkowych Uczelnianych efektów wykazanej w macierzy efektów przedstawiającej pokrycie efektów obszarowych kierunkowymi efektami Uczelnianymi.

Natomiast program kształcenia studiów stopnia II z wyróżnioną specjalnością *Medycyna ratunkowa* w formie studiów stacjonarnych budzi wątpliwości bowiem:

Standardy i kompetencje związane z ukończeniem zarówno I jak i II stopnia kierunku *Zdrowie publiczne* nie upoważniają nigdzie w Polsce ani w innych krajach do udzielania świadczeń zdrowotnych, a zatem bezwzględnie należy usunąć wszelkie zapisy z programu kształcenia uzasadniające i prezentujące realizację specjalności *Ratownictwo medyczne* w ramach kierunku *Zdrowie publiczne* w proponowanej przez Uczelnię koncepcji kształcenia.

Założenie do udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach kwalifikacji absolwenta specjalności *Ratownictwo medyczne* zawarte są już w opisie *Struktury programu kształcenia* informującym, iż absolwent „potrafi podejmować interwencyjne działania samodzielnie, a także w zespole ratownictwa medycznego”, może być zatrudniony w „zespołach ratownictwa medycznego”. Należy podkreślić, iż absolwent omawianej

specjalności *Ratownictwo medyczne* w ramach kierunku studiów *Zdrowie publiczne* nie ma uprawnień i kompetencji do wykonywania czynności ratownika medycznego, o czym mówi *Ustawa o ratownictwie medycznym*. Należy jednocześnie podkreślić, iż w koncepcji i celu kształcenia zawartym w *Raporcie samooceny* w punkcie I-1 Uczelnia nie zakładała, iż absolwenci kierunku *Zdrowie publiczne* będą posiadali umiejętności udzielania świadczeń zdrowotnych

Jak dalece specjalność ta jest niepoprawną niech świadczy zapis w postaci wykonania „cesarskiego cięcia”, znajdujący się w umiejętnościach tej specjalności. Ten ostatni zapis jest konsekwentną realizacją przyjętej koncepcji poczynając od zapisów zawartych w strukturze programu kształcenia a kończąc na zapisach w jednym z Sylabusów przedmiotu (*Klinika ratownictwa medycznego*) określających wymogi opanowania powyżej cytowanej umiejętności na określonej ocenę-stopień.

Należy podkreślić, iż również szereg innych czynności zapisanych w umiejętnościach tej specjalności, mających znamiona świadczenia zdrowotnego, nie mają prawa wykonywać absolwenci z tytułu ukończenia kierunku studiów *Zdrowie publiczne*, co zabronione jest w Polsce ustawowo (*Ustawa o zawodzie lekarza i lekarza dentysty* i *Ustawa o prawach pacjenta..*) pod groźbą sankcji.

Omawiana specjalność mogłaby zakładać jedynie efekty wiedzy i umiejętności oraz kompetencji w postaci: *posiadania wiedzy i umiejętności określania zakresu czynności ratowniczych poszczególnych członków systemu ratownictwa*, ale nigdy kwalifikacji (umiejętności) do ich wykonywania z tytułu ukończenia II stopnia kierunku *Zdrowie publiczne*.

Przyjęte Uczelniane efekty kształcenia uwzględniają oczekiwania rynku pracy, umożliwiając absolwentom uzyskanie założonych kwalifikacji (z wyjątkiem specjalności *Medycyny ratunkowej* na II stopniu studiów), spełniają wymagania formułowane dla dwóch obszarów nauki, z których kierunek się wywodzi (pomimo, iż błędnie przytaczają numery kodów poszczególnych efektów obu przyjętych obszarów nauki).

Opis efektów jest publikowany.

Wszystkie kategorie efektów kształcenia w przyjętym przez Uczelnię programie kształcenia wyróżnionych stopni, specjalności i form studiów zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne na poszczególnych jego etapach, w tym także w odniesieniu do procesu dyplomowania.

W wyniku przedstawienia przez Uczelnię programu kształcenia, w tak zrozumiałym standardzie, zespół oceniający PKA mógł wykazać realizację nieprawidłowej koncepcji i programu kształcenia specjalności *Medycyna ratunkowa* na II stopniu studiów.

Ogólne zasady weryfikacji efektów kształcenia określone są Regulaminie studiów. Natomiast szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Weryfikacja efektów kształcenia dokonywana jest zarówno w odniesieniu do realizacji każdego przedmiotu, jak również modułu praktyk. System weryfikacji efektów kształcenia obejmuje również proces dyplomowania.

Najczęściej stosowane sposoby oceny przedmiotowych efektów kształcenia to m.in.: kolokwium, egzamin ustny lub pisemny, przygotowanie referatu, eseju, prezentacji, projektu, aktywność na zajęciach, praca w grupie, udział w dyskusji, prezentacja słowna rozwiązania przypadku, opracowanie i prezentacja pisemna wybranego przykładu z praktyki.

Zasady weryfikacji efektów kształcenia zdobytych w ramach praktyk studenckich określają: Regulamin studiów oraz Regulamin praktyk studenckich zatwierdzony Zarządzeniem Rektora Nr 25/2014 z dnia 12 maja 2014 r. Weryfikacji uzyskania na praktykach zakładanych efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyki z ramienia placówki oraz opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Monitorowanie efektów kształcenia praktyk zawodowych jest dokonywane na podstawie analizy dokumentacji praktyki, tj. dzienniczka praktyk, w którym znajduje się wyszczególnienie wykonywanych przez studenta czynności podczas praktyki oraz sprawozdań w dzienniczkach praktyk. System monitorowania efektów kształcenia praktyk przewiduje również kontrolę studenta podczas praktyki dokonywaną przez opiekuna praktyki w zakładzie pracy.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia z punktu widzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został przeanalizowany również na etapie procesu dyplomowania. Oprócz ogólnych zasad zapisanych w Regulaminie studiów na Wydziale obowiązują zasady dyplomowania sformułowane w Regulaminie dyplomowania zatwierdzonym Zarządzeniem Rektora Nr 8/2014 z dnia 11 marca 2014 r. Ponadto zestandaryzowane są formalne zasady przygotowania pracy dyplomowej.

Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem promotora. Promotorów i recenzentów powołuje Dziekan spośród nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora. Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej przed Komisją powołaną przez Dziekana. Komisja składa się co najmniej z trzech osób, w tym z promotora i recenzenta. Przewodniczącym Komisji egzaminacyjnej może być Dziekan lub wyznaczony przez niego nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. W trakcie egzaminu dyplomowego student prezentuje i odpowiada na pytania związane z pracą dyplomową, odpowiada na pytania dotyczące kierunku i specjalności, którą reprezentuje. Ostateczny wynik studiów stanowi:  $\frac{1}{2}$  średniej ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w czasie studiów oraz po  $\frac{1}{4}$  oceny za pracę dyplomową i egzamin dyplomowy.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta oraz dyplomu prowadzona jest prawidłowo.

Uczelnia zapewnia niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji na ten temat są sylabusy przedmiotów. W dokumentach tych szczegółowo określono stosowane sposoby weryfikacji efektów kształcenia odnoszące się do każdego z przedmiotów. Ogólne zasady oceny efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie studiów. Dokumenty te dostępne są w siedzibie Uczelni oraz na jej stronie internetowej. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Sekretariatu oraz wykładowców poszczególnych przedmiotów. Powszechnie stosowaną zasadą jest przekazywanie na pierwszych zajęciach w ramach każdego przedmiotu informacji dotyczących zakładanych efektów kształcenia, programu zajęć i wykazu zalecanej literatury, formy uczestnictwa w zajęciach, sposobu bieżącej kontroli wyników nauczania, zasad ustalania oceny łącznej przedmiotu oraz terminów i miejsc konsultacji.

Podsumowując system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia jest powszechnie dostępny.

Z oceny przyczyny i skali odsiewu studentów na kierunku Zdrowie publiczne wynika, iż przyczynami tego było nieosiągnięcie przez studentów założonych efektów kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów jak i Uczelnianych efektów kierunkowych. W roku akademickim 2013/2014 skreślono z listy osób 9 osób, w roku 2012/2013 22 osób na studiach I-go stopnia, a w roku akademickim 2013/2014 skreślono 5 osób i w roku 2014/2015 10 osób na studiach II-go stopnia.

Uczelnia na kierunku Zdrowie publiczne nie prowadzi kształcenia na odległość.

Proces kształcenia zakłada jego umiędzynarodowienie, jednakże nie wszedł jeszcze w fazę praktycznej realizacji.

Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki jeszcze nie wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia, gdyż czynności te podjęto w 2012 roku.

Dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych na studiach stacjonarnych na kierunku zdrowie publiczne pierwszego i drugiego stopnia.

Zakres tematyczny i metody przyjęte przy realizacji prac dyplomowych są poprawne i zgodne z wizytowanym kierunkiem.

#### **Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych**

Hospitowane zajęcia odbywały się zgodnie z harmonogramem i czasie na nie przewidzianym. Obejmowały tematykę zawartą w planie studiów zgodnie z programem studiów.

#### **Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego – znacząco**

##### **Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

1) Brak jest poprawnego formalnego przyporządkowania przyjętych przez Uczelnię kierunkowych efektów do numerów Kodów efektów dwóch obszarów, które są opublikowane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. nr 253 poz. 1520)., co jednak nie dyskwalifikuje ich pod względem merytorycznej zgodności z całością tych obszarowych efektów, ponieważ treści merytoryczne ww Uczelnianych efektów kierunkowych można odnaleźć pod innymi numerami kodów obu obszarów.

Uczelniane efekty kierunkowe kształcenia są spójne, z wyjątkiem specjalności *Medycyna ratunkowa* na II stopniu kierunku Zdrowie publiczne. Standardy i kompetencje związane z ukończeniem zarówno I jak i II stopnia kierunku Zdrowie publiczne nie upoważniają nigdzie w Polsce ani w innych krajach do udzielania świadczeń zdrowotnych, a zatem bezwzględnie należy usunąć wszelkie zapisy z programu kształcenia uzasadniające i prezentujące realizację specjalność

*Ratownictwo medyczne* w ramach kierunku *Zdrowie publiczne* w proponowanej przez Uczelnię koncepcji kształcenia.

2) Wszystkie kategorie efektów kształcenia w przyjętym przez Uczelnię programie kształcenia wyróżnionych stopni, specjalności i form studiów zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne na poszczególnych jego etapach, w tym także w odniesieniu do procesu dyplomowania. W wyniku przedstawienia programu kształcenia, w tak zrozumiałym standardzie, zespół oceniający PKA miał możliwość wykazać realizację nieprawidłowej koncepcji i programu kształcenia specjalności *Medycyna ratunkowa* na II stopniu studiów.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny wszystkich kategorii efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Wymagania te są wystandaryzowane.

4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki jeszcze nie wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia, gdyż czynności te podjęto dopiero w 2012 roku.

### **3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.**

Realizowany program kształcenia I i II stopnia na kierunku *Zdrowie publiczne* z wyróżnionymi specjalnościami (z wyjątkiem *Medycyna ratunkowa*) umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Stanowisko powyższe wynika z dokonanej analizy składowych Programu studiów, który prezentuje się następująco:

Studia I stopnia na kierunku *Zdrowie Publiczne* realizowane są w formie studiów stacjonarnych i trwają 6 semestrów. W ramach studiów prowadzone są dwie specjalności: *Zarządzanie w ochronie zdrowia* oraz *Zarządzanie i promocja zdrowia w odnowie biologicznej*.

Całkowity wymiar godzinowy wynosi 2625 godzin dydaktycznych oraz 240 godzin praktyk. Liczba realizowanych godzin kontaktowych wynosi odpowiednio:

Wykłady – 1065 godzin na specjalność *Zarządzanie w ochronie zdrowia* i 1110 godzin na specjalność *Zarządzanie i promocja zdrowia w odnowie biologicznej*.

Ćwiczenia – 1220 godzin na specjalność *Zarządzanie w ochronie zdrowia* i 1275 godzin na specjalność *Zarządzanie i promocja zdrowia w odnowie biologicznej*.

Seminaria – 120 godzin, Lektorat – 120 godzin

Student studiów I stopnia kierunku *Zdrowie Publiczne* w toku kształcenia uzyskuje 180 punktów ECTS (w każdym semestrze po 30 ECTS) w tym:

moduły treści kształcenia ogólnego - 22 ECTS, w tym moduły praktyk - 10 ECTS

moduły treści kształcenia podstawowego - 26 ECTS

moduły treści kształcenia kierunkowego - 69 ECTS

moduły treści kształcenia specjalnościowego - 58 ECTS

przygotowanie do egzaminu dyplomowego - 5 ECTS

Liczba studentów na I stopniu wynosi:

1 rok - brak naboru z powodu braku chętnych do podjęcia studiów,



2 rok, specjalność Zarządzanie w ochronie zdrowia -18 studentów,  
3 rok, specjalność Zarządzanie i promocja w odnowie biologicznej -15 studentów,  
specjalność Zarządzanie w ochronie zdrowia -11 studentów

Studia II stopnia na kierunku Zdrowie Publiczne realizowane są w formie studiów stacjonarnych i trwają 4 semestry. W ramach studiów prowadzone są dwie specjalności: *Promocja zdrowia oraz Medycyna ratunkowa*.

Całkowity wymiar godzin wynosi 1500 godzin dydaktycznych oraz 200 godzin praktyk. Liczba realizowanych godzin kontaktowych wynosi odpowiednio:

Wykłady - 600 godzin, Ćwiczenia - 780 godzin, Seminaria – 90 godzin, Konsultacje – 15 godzin, Liczba godzin zaplanowana na egzaminy – 15.

Student studiów II stopnia kierunku Zdrowie Publiczne w toku kształcenia uzyskuje 120 punktów ECTS (w każdym semestrze po 30 ECTS) w tym:

moduły treści kształcenia ogólnego - 10 ECTS, w tym moduły praktyk - 7 ECTS

moduły treści kształcenia podstawowego - 14 ECTS

moduły treści kształcenia kierunkowego - 52 ECTS

moduły treści kształcenia specjalnościowego - 36 ECTS

przygotowanie do egzaminu dyplomowego - 8 ECTS

W programie studiów II stopnia brak jest zajęć z WF.

Liczba studentów na II stopniu wynosi:

1 rok - 40 studentów

2 rok, specjalność Promocja zdrowia - 34 studentów

specjalność Medycyna ratunkowa - 11 studentów

Punkty ECTS przyznane są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta.

Liczba punktów ECTS przypisanych przedmiotowi odzwierciedla nakład pracy studenta związany z uzyskaniem założonych dla tego przedmiotu efektów kształcenia. Liczba godzin pracy studenta obejmuje udział w różnych formach zorganizowanych przez uczelnię zajęć z udziałem nauczycieli akademickich (godziny kontaktowe), ale także czas poświęcony na samodzielne uczenie się – przygotowanie się do tych zajęć, wykonanie zadań, które mogą być realizowane poza uczelnią (np. wykonanie projektów, przygotowanie esejów), przygotowanie się do ćwiczeń, kolokwium i egzaminów itp. (godziny bez udziału nauczyciela akademickiego).

Plan studiów kierunku Zdrowie Publiczne studia I stopnia przewiduje realizację 32% ECTS w formie przedmiotów do wyboru. Na studiach II stopnia realizowanych jest 30% przedmiotów do wyboru. Jako przedmioty do wyboru uznano przedmioty specjalnościowe.

Zajęcia niezwiązane z kierunkiem studiów, zajęcia ogólnouczelniane w postaci wykładu monograficznego mają wymiar 15 godzin i 1 punkt tylko na II stopniu studiów.

Czas trwania kształcenia studiów stacjonarnych o profilu ogólnoakademickim poziomu studiów I i II stopnia kierunku Zdrowie publiczne jest prawidłowy i pozwala zrealizować założone efekty kształcenia i ukształtować prawidłowo zakładaną strukturę kwalifikacji absolwenta.

Treści kształcenia są prawidłowo dobrane i dostosowane do możliwości studentów o czym świadczy brak odsiewu podczas cyklu kształcenia z powodu niezaliczenia efektów

poszczególnych przedmiotów oraz wyniki egzaminu dyplomowania (4 i 5 na dyplomach I i II stopnia).

Osiągnięcie założonych efektów dla każdego przedmiotu wynika z prawidłowego doboru formy zajęć dydaktycznych w postaci wykładów - stanowiących 40-41% wymiaru godzinowego studiów, ćwiczeń - 46-52% i doboru metod kształcenia - kontaktu bezpośredniego z kadrą nauczającą stanowiącego 55 - % całkowitego czasu przeznaczonego na opanowanie założonych efektów, w ramach przedmiotów adekwatnych do realizowanego kształcenia studiów stacjonarnych o profilu ogólnoakademickim studiów I i II stopnia.

Przedmioty do wyboru są przedmiotami poszczególnych wyróżnionych specjalności na I i II stopniu studiów stacjonarnych, stanowiącymi zgodnie z *Rozporządzeniem MNiSzW z dnia 3 października 2014 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* odpowiednio 32 i 30% punktów ECTS. Treści kształcenia, formy zajęć i metody dydaktyczne w ramach tych przedmiotów pozwalają osiągnąć założone efekty przedmiotów specjalnościowych oraz zakładane kwalifikacje poszczególnych specjalności na studiach I i II stopnia.

Sekwencji przedmiotów w planie i programie studiów I i II stopnia jest prawidłowa, z wyjątkiem przedmiotu *Kwalifikowana pierwsza pomoc* (w nazwie tego przedmiotu powinno być pominięte słowo *kwalifikowana*) na I roku I stopnia, który powinien być zrealizowany na II lub na III roku, co najmniej równoległe z przedmiotem *Propedeutyka medycyny*, gdyż wówczas student łatwiej mógłby zrozumieć zasady postępowania ABC, odczytu EKG i pozostałych nauczanych treści.

Wymiar i program praktyk studenckich jest spójny, gdyż wynika z realizowanych aktualnie lub wcześniej zrealizowanych przedmiotów bezpośrednio wiążących się tematycznie z celami i zadaniami instytucji w których praktyki były realizowane. Ponadto system kontroli i zaliczania praktyk uwzględnia głównie możliwość nabycia przez studenta umiejętności praktycznych.

Uczelnia realizuje tylko profil ogólnoakademicki w formie kształcenia stacjonarnego na poziomie I i II stopnia. Zapoznanie się z organizacją tego procesu w Uczelni i dokonana ocena szczegółowa zawarta w *punkcie 2 i 3 kryterium ogólnego* pozwala jednoznacznie potwierdzić osiąganie zakładanych celów i efektów kształcenia realizowanych studiów stacjonarnych o profilu ogólnoakademickim I i II stopnia, z wyjątkiem specjalności Medycyna ratunkowa na II stopniu kierunku Zdrowie publiczne.

Uczelnia stwarza możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych oraz studentów niepełnosprawnych zgodnie z § 14 Regulaminu Studiów, z którego wynika możliwość uzyskania przez studenta indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. Na kierunku Zdrowie publiczne aktualnie żaden ze studentów nie korzysta z tej możliwości.

Sylabusy poszczególnych przedmiotów powinny mieć bardziej czytelnie wyeksponowaną formę zaliczenia końcowego przedmiotu, pomimo iż te informacje znajdują się w planie studiów

Praktyki na kierunku Zdrowie Publiczne stanowią integralną część programu studiów. Praktyki zawodowe są związane z tematyką wcześniej zrealizowanego programu studiów. Praktyki na kierunku Zdrowie Publiczne studia I stopnia oraz na studiach II stopnia odbywają się w semestrach: II, III. Zaliczenia praktyk dokonuje opiekun ze strony uczelni we współpracy z opiekunem ze strony placówki, co umożliwia nabycie przez studenta umiejętności

praktycznych przewidzianych programem studiów. Realizację praktyk szczegółowo określa Regulamin Praktyk.

Liczebność grupy studenckiej na ćwiczeniach wynosi 30 osób.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe przedmiotów (ogólnych, podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych) pozwalające realizować wyróżnione specjalności, wykorzystywane formy dydaktyczne (wykłady, ćwiczenia, seminaria, konwersatoria, zajęcia laboratoryjne, praktyki) i zróżnicowane metody dydaktyczne kształcenia zakładające kontakt bezpośredni z wykładowcą i pracę własną (w tym ukierunkowane problemowo/projektowo) oraz praktyki w przyszłych docelowych miejscach pracy tworzą spójną całość, adekwatną do form kształcenia studiów stacjonarnych o profilu ogólnoakademickim przewidywanych do poziomu studiów I i II stopnia kierunku Zdrowie publiczne.

Obecna ocena przez zespół PKA jest kolejną drugą oceną I stopnia kierunku Zdrowie publiczne (pierwszą ocenę dokonano w 2011 roku). Obecna ocena wskazuje na dokonanie przez Uczelnię zmian całkowicie zgodnych z zajęтым krytycznym stanowiskiem przed 4 laty przez PKA. Zgodnie z tym stanowiskiem Uczelnia zaniechała prowadzenia specjalności „Kosmetyka praktyczna”, natomiast specjalność „Odnowa biologiczna z elementami rehabilitacji” przekształcono na specjalność „Zarządzanie i promocja zdrowia w odnowie biologicznej”.

Uczelnia aktualnie uruchomiła proces zmian programu studiów w aspekcie jego rozwoju i dostosowania do potrzeb interesariuszy zewnętrznych. Prace te dotyczą wprowadzenia profilu praktycznego studiów I stopnia kierunku Zdrowie publiczne.

### **Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego – znacząco**

#### **Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

1) Realizowany program kształcenia I i II stopnia na kierunku Zdrowie publiczne z wyróżnionymi specjalnościami (z wyjątkiem Medycyna ratunkowa) umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W programie studiów II stopnia brak jest zajęć z WF.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Sekwencja przedmiotów w planie i programie studiów I i II stopnia jest prawidłowa, z wyjątkiem przedmiotu *Kwalifikowana pierwsza pomoc* (w nazwie tego przedmiotu powinno być pominięte słowo *kwalifikowana*) na I roku I stopnia, który powinien być zrealizowany na II lub na III roku, co najmniej równoległe z przedmiotem *Propedeutyka medycyny*.

#### **4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów.**

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.

Łącznie na ocenianym kierunku zatrudnionych jest 49 osób, których struktura kwalifikacji umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Zgodnie z Raportem samooceny do minimum kadrowego na kierunku zdrowie publiczne I i II stopnia w PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej Uczelnia zgłosiła 17 osób (niektórzy stanowią minimum na obu stopniach kształcenia) w tym 3 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich na studiach I stopnia i 6 ze stopniem doktora, 6 samodzielnych nauczycieli akademickich i 7 ze stopniem doktora na II stopniu kształcenia). Poza tym na kierunku zatrudniono 32 osoby spoza minimum. Struktura ich kwalifikacji umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia i realizację przyjętego programu kształcenia.

Zgodnie z Raportem samooceny do minimum kadrowego kierunku „zdrowie publiczne” Uczelnia zgłosiła 17 nauczycieli akademickich, w tym 8 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich, 9 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Instytutu. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku „zdrowie publiczne” spełnia wymagania określone w § 15 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), zgodnie z którym minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia powinno stanowić co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Spełnione są warunki określone w § 8 ust. 1 pkt 2 d rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), tj. do minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia zalicza się nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty potwierdzające uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

W wyniku weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Stwierdzono także, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów. Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe pozwala na

stwierdzenie, iż wszyscy nauczyciele akademicki spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku samodzielnego nauczyciela akademickiego lub 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.

Do minimum kadrowego na stopniu pierwszym ocenianego kierunku zaliczono 3 samodzielnych pracowników nauki i 6 osób z tytułem doktora, a na stopniu II do minimum kadrowego zaliczono 6 samodzielnych pracowników nauki i 6 osób z tytułem doktora. Jednej osoby z grupy doktorów nie zaliczono do minimum kadrowego na stopniu drugim zdrowia publicznego ze względu na brak przedstawienia dorobku naukowego. Na podstawie analizy umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni w Uczelni od kilku/kilkunastu lat, a większość umów o pracę jest zawarta na czas nieokreślony. Także dla zdecydowanej większości nauczycieli akademickich Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, że minimum kadrowe jest stabilne.

Z analizy danych dotyczących składu minimum kadrowego na wizytowanym kierunku z okresu ostatnich 4 lat, tj. 2011/2012-2014/2015 wynika, że 13 spośród nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim było zaliczonych do minimum tego kierunku w roku akademickim 2013/2014, 12 nauczycieli akademickich w roku akademickim 2012/2013 oraz 10 – w roku akademickim 2011/2012. Na podstawie powyższych faktów można uznać, że minimum kadrowe jest stabilne.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Wynosi na kierunku Zdrowie Publiczne studia I stopnia – 1:5; na kierunku Zdrowie Publiczne studia II stopnia – 1:8

Zespół wizytujący przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z kadrą dydaktyczną i władzami Wydziału.

Osoby stanowiące kadrę dydaktyczną, zaliczone do minimum kadrowego, posiadają wystarczające kwalifikacje zawodowe, aby w pełni umożliwić osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Są to lekarze różnych specjalności (także medycyna profilaktyczna), osoby ze specjalnością I i II stopnia z higieny, epidemiologii, zdrowia publicznego, fizjoterapeuci, magistrzy pielęgniarstwa, z ukończonymi szkoleniami w zakresie zdrowia publicznego, zarządzania w służbie zdrowia i projektami unijnymi, ukończonymi studiami podyplomowymi w zakresie prawa, organizacji i zarządzania w służbie zdrowia posiadające odpowiednie wykształcenie oraz staż pracy zawodowej.

Osoby spoza minimum kadrowego (32) to pracownicy jednostek np. ZUS-u, lekarze (pracujący np. także Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy, Oddziale Centrum Profilaktyczno-Leczniczego w Białej Podlaskiej, Powiatowym Zespole ds. Orzekania o niepełnosprawności), psychologzy, pedagodzy, osoby z otwartymi przewodami doktorskimi, także z nauk o zdrowiu, magister zdrowia publicznego w zakresie promocji zdrowia, doktorzy - także w zakresie nauk o zarządzaniu i marketingu.

Załącznik nr 5. Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia akademickie na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki.

Wsparciu polityki kadrowej służą następujące m.in. akty wewnętrzne wydane przez władze Uczelni:

- Zarządzenie Nr 58/2014 z dnia 3 listopada 2014 r. w sprawie: wprowadzenia zmian w Regulaminie wspierania działalności naukowo-badawczej oraz rozwoju kadr naukowo-dydaktycznych w Państwowej Wyższej Szkole im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej;
- Zarządzenie Rektora Nr 2/2014 z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu grantów na badania własne w Państwowej Wyższej Szkole im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej.

Władze Uczelni prowadzą politykę wspierającą rozwój naukowy oraz rozwój kwalifikacji kadry dydaktycznej. Działania podejmowane przez jednostkę wspomagające rozwój naukowy kadry są następujące: system zatrudniania promujący aktywność w zakresie podnoszenia kwalifikacji i zdobywania kolejnych stopni naukowych (w konkursie brane są pod uwagę osiągnięcia naukowe i dydaktyczne oraz wychowawcze i organizacyjne nauczyciela akademickiego), kształtowanie indywidualnego obciążenia dydaktycznego, które sprzyja odbywaniu praktyk i staży naukowych, możliwość ubiegania się o stypendia naukowe, możliwość uczestniczenia w stażach krajowych i zagranicznych, organizację corocznie konferencji naukowych z różnych obszarów aktywności naukowej pracowników Wydziału.

Podczas wizytacji hospitowano zajęcia realizowane na studiach stacjonarnych I stopnia w odbywające się w formie wykładów. Hospitowane zajęcia prowadzono zgodnie z obowiązującymi w procesie dydaktycznym zasadami. Korzystano z różnych metod i środków dydaktycznych. Tematyka hospitowanych zajęć była zgodna z wymaganą na kierunku zdrowie publiczne i standardami kształcenia na tym kierunku studiów. Hospitowane zajęcia generalnie realizowano zgodnie z zasadami stopniowania trudności, pogłębłości, receptywności i aktywnego udziału studentów, w zależności o formy zajęć.

**Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.**

**Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego<sup>3</sup> w pełni.**

**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych efektów kształcenia i efektów realizacji założonego programu.
- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.
- 3) Uczelnia prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego

**5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.**

**Bazę materialną i dydaktyczną** Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej stanowią trzy budynki dydaktyczne będące własnością Uczelni, które położone są one w bezpośrednim sąsiedztwie względem siebie, po obu stronach ul. Sidorskiej.

W budynku przy ul. Sidorskiej 102 zlokalizowane są pomieszczenia Katedr: Zdrowia, Nauk Humanistycznych i Społecznych, Studium Języków Obcych, biblioteka, 25 sal wykładowych i ćwiczeniowych (w tym: 2 aule i 8 pracowni Katedry Zdrowia: mikrobiologii, anatomii i fizjologii, patologii, biofizyki, biochemii, pracowni ratownictwa medycznego, umiejętności pielęgniarskich, farmakologii).

W głównym budynku dydaktycznym przy ul. Sidorskiej 95/97 zlokalizowane są pomieszczenia Rektoratu, Kancelarii, Katedry Nauk Technicznych, Katedry Nauk o środowisku, Katedry Ekonomii i Zarządzania oraz 50 pomieszczeń dydaktycznych, na które składa się: 37 sal wykładowych i ćwiczeniowych, 7 pracowni komputerowych oraz 6 auli - łącznie na ponad 1000 miejsc, w tym aula na 339 miejsc. Aule zostały wyposażone w najnowocześniejsze rozwiązania techniczne umożliwiające prowadzenie zajęć na najwyższym poziomie. Na terenie Uczelni znajdują się dwie stołówki oraz publiczne telecentrum, które powstało w ramach projektu „Zintegrowany System Zarządzania Uczelnią z infrastrukturą publicznego dostępu do Internetu”. Wyposażone jest ono w 30 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, skanerami, drukarką, kopiarką, z których mogą korzystać studenci oraz osoby spoza Uczelni. Na terenie Uczelni powstała także infrastruktura bezprzewodowego dostępu do Internetu. W budynku przy ul. Sidorskiej 105 znajduje się Dom Studenta PSW na 250 osób oraz Hala Sportowa.

Uczelnia w raporcie samooceny szczegółowo opisała wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych i pracowni oraz umożliwiła dostęp do nich członkom komisji w trakcie wizytacji.

Uczelnia jest w przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, studenci mają możliwość korzystania ze wszystkich udogodnień (windy, podjazdy itp.)

Biblioteka jest wyposażona w księgozbiór (zgodny z wymaganiami dla ocenianego kierunku i w dostatecznej ilości egzemplarzy w proporcji do liczby uczących się studentów).

Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana, posiada dostęp do baz danych (Od 2007 r. Biblioteka dysponuje dostępem do bazy EBSCO. Bazy wchodzące w skład platformy EBSCO to: Academic Search Complete, Agricola, Business Source Complete, ERIC, GreenFILE, Health Source/Consumer Edition, Health Source Nursing/Academic Edition, Library, Information Science & Technology Abstracts, MasterFile Premiere, Medline, Newspaper Source, Regional

Business News, European Views of the Americas, Teacher Reference Center, AHFS Consumer Medication Information).

Od stycznia 2010 roku Biblioteka PSW posiada dostęp do zasobów internetowych w ramach Biblioteki Wirtualnej Nauki tworzonej przez ICM UW (Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego). **Dostępne są bazy:** Elsevier, Springer, **Wiley Blackwell**, **Scopus**, Web of Science, **Science**, **Nature**.

**Od sierpnia 2010 studenci PSW w Bielsku Podlaskim mogą korzystać z dostępu do tych baz z komputerów domowych.**

Biblioteka posiada również dostęp do licencjonowanej bazy Polskiej Bibliografii Lekarskiej oraz ekonomicznej bazy EMIS.

Biblioteka dysponuje stanowiskami komputerowymi (także z dostępem dla osób niepełnosprawnych) ze stałym dostępem do Internetu oraz możliwością korzystania z sieci bezprzewodowej. Od lutego 2009 roku udostępniony jest również on-line katalog czasopism prenumerowanych przez Bibliotekę PSW (zgodny z zamieszczonym w raporcie samooceny spisem) oraz pozyskiwanych drogą wymiany międzybiblioteczną (139 publikacji, w tym 36 egzemplarzy czasopism: Rozprawy Społeczne, Człowiek i Zdrowie, Studia Ekonomiczne i Regionalne, Bialski Przegląd Akademicki).

Stale aktualizowana jest baza publikacji naukowych pracowników PSW w programie Expertus, udostępniająca zasoby w formie on – line – 2228 opisów bibliograficznych, uzupełnionych o dane bibliometryczne: IF, IC, punktacja MNiSW oraz uwagi o indeksowaniu w bazach danych. Do rekordów posiadających pełne teksty w Internecie dołączono linki odsyłające.

Biblioteka utworzyła i uzupełnia sukcesywnie Bazę Prac Magisterskich, Licencjackich i Dyplomowych PSW, która obecnie liczy 1077 rekordów. W ramach biblioteki funkcjonuje również wypożyczalnia międzybiblioteczna umożliwiająca zamawianie z innych bibliotek krajowych zbiorów zwartych i kopii artykułów z czasopism.

Biblioteka jest dostępna od poniedziałku do piątku od 7:30 do 19:00 a w soboty od 7:30 do 15:30.

Także miejsca odbywania praktyk studenckich są właściwie dobrane i umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

**Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego<sup>4</sup> w pełni**

**Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego**

Wizytowana infrastruktura dydaktyczna i naukowa, pracownie specjalistyczne i ich wyposażenie oraz pozostałe zaplecze dydaktyczne, pozwala w pełnym stopniu na osiągnięcie założonych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Jest dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych i w pełni z informatyzowana.

**6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów.**



## **Badania naukowe i baza naukowa Uczelni**

Podstawą finansową badań i rozwoju naukowego pracowników PSW są środki własne uczelni oraz środki pozyskane w ramach projektów zewnętrznych. W latach 2005-2013 uczelnia wyasygnowała ze środków własnych na ten cel kwotę w łącznej wysokości 151 442 zł. Pracownicy Uczelni mogą ubiegać się o granty na badania własne w oparciu o Regulamin grantów na badania własne w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 2/2014 z dnia 15.01.2014.

## **Posiadana baza naukowa i zrealizowane projekty, w tym przy dofinansowaniu zewnętrznym:**

1. ***Centrum badań nad innowacjami w zakresie zdrowia, technologii informatycznych oraz źródeł energii odnawialnej***, które w latach 2010-2013, ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowało projekty zamykające się w **całkowitej kwocie 19 467 382 zł**. W tym celu utworzono i wyposażono pracownie:

- Pracownia immunologii: cytometr przepływowy – posiadający dwa lasery (niebieski i czerwony).
- Pracownia mikrobiologii: mikroskop optyczny i fluorescencyjny z kamerą i oprogramowaniem do obróbki i archiwizacji zdjęć.
- Pracownia serologii: czytnik ELISA z inkubacją, aparat do ELISA, skaner do Western blot.
- Pracownia biologii molekularnej: Termocykler, Rotor Gene, spektrofotometr/biofotometr, system Diversilab do genotypowania.

## 2. ***Regionalne Centrum Badań środowiska rolnictwa i technologii innowacyjnych***

***EKO-AGRO-TECH***, które w latach 2012 – 2014 zrealizowało projekty w całkowitych kosztach wynoszących 571 357 zł w ramach Działania I.3 „Wspieranie innowacji” Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej. Utworzono następujące Laboratoria:

- Laboratorium Analiz Środowiskowych (analizy geośrodowiskowe i badania środowiskowe w zakresie fizyki budowli).
- Laboratorium Analiz Biologiczno – Żywnościowych.
- Laboratorium Mechaniki, Budowy i Eksploatacji Maszyn.

W latach 2010-2015 w Uczelni zrealizowano następujące projekty badawcze w obszarze kształcenia w zakresie *Nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej* oraz *obszaru nauk społecznych*:

1. ***Identyfikacja pełnoobjawowych i bezobjawowych zakażeń *Borrelia burgdorferi* na terenach endemicznych boreliozy w Polsce wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem województwa lubelskiego,***
2. ***Znaczenie krążących kompleksów immunologicznych w aspekcie odpowiedzi immunologicznej na zakażenie krętkami *Borrelia burgdorferi* i diagnostyce boreliozy,***
3. ***Zastosowanie mikroskopu sił atomowych (AFM) w badaniach adhezji mikroorganizmów do powierzchni nieożywionych,***
4. ***Występowanie przeciwciał przeciw *Anaplasma phagocytophilum* oraz *Babesia microti* wśród leśników z okolic Białej Podlaskiej,***
5. ***Rozwój fizyczny, odżywianie i aktywność fizyczna różnych grup społecznych i zawodowych w Polsce i za granicą,***

**6. Aktywność fizyczna i rekreacyjna oraz sposób odżywiania młodzieży z państw wyszehradzkich,** dofinansowany w ramach programu Grantów Standardowych Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego na rok 2015, którego efektem będzie transfer dobrych praktyk w zakresie podnoszenia świadomości i odpowiedzialności za własne zdrowie młodzieży krajów wyszehradzkich.

**7. Determinanty aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych zamieszkałych na obszarach wiejskich w województwie lubelskim,** projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Działanie 7.2 „Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej”, Poddziałanie 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” na podstawie umowy o dofinansowanie podpisanej z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie. POKL.07.02.01-06-005/09. Celem projektu było określenie determinantów aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych zamieszkujących obszary wiejskie województwa lubelskiego. Wynikiem projektu jest opracowanie: *Determinanty aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych zamieszkałych na obszarach wiejskich w województwie lubelskim. Raport z badań.*

#### **Uczelnia utworzyła w 2014 roku z podmiotem zewnętrznym Centrum Naukowe.**

Na podstawie umowy z dnia 16.05.2014 r. zawartej między Państwową Szkołą Wyższą im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej a Wojskowym Instytutem Higieny i Epidemiologii im. Gen. Karola Kaczkowskiego w Warszawie utworzono CENTRUM NAUKOWE NA RZECZ BADAŃ NAD WSPÓŁCZESNYMI ZAGROŻENIAMI ZDROWOTNYMI, ŚRODOWISKOWYMI I CYWILIZACYJNYMI.

Celem działalności Centrum jest:

- Prowadzenie, wspieranie i koordynowanie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie: zdrowia publicznego, negatywnego wpływu czynników środowiska naturalnego oraz środowiska pracy na zdrowie, profilaktyki chorób dietozależnych, nowotworowych i zakaźnych.
- Pozyskiwanie i obsługa projektów badawczych międzynarodowych, wspólnych projektów badawczych krajowych i projektów finansowanych z funduszy europejskich z dziedziny nauk medycznych, biologicznych, weterynaryjnych.

#### **Katedra Zdrowia Publicznego zorganizowała 5 konferencji międzynarodowych:**

- I Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesny człowiek w zdrowiu i chorobie” Biała Podlaska 2-3 września 2010 r.
- II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesny człowiek w zdrowiu i chorobie” Biała Podlaska 8-9 września 2011 r.
- III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesny człowiek w zdrowiu i chorobie” Biała Podlaska 6-7 września 2012 r.
- IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesny człowiek w zdrowiu i chorobie” Biała Podlaska 5-6 września 2013 r.
- V Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesny człowiek w zdrowiu i chorobie” Biała Podlaska 4-5 września 2014 r.

oraz była współorganizatorem z Uniwersytetem Medycznym w Lublinie i NeuroCentrum w Lublinie 5 Międzynarodowych Konferencji Naukowych:

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wellness and nature - Dobrostan i środowisko” Lublin, 11 – 13 czerwiec 2010
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Wellness and society- Dobrostan i społeczeństwo" Lublin 10 - 12 czerwca 2011 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Wellness and lifestyle- Styl życia i dobrostan" Lublin 8 - 10 czerwca 2012 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Wellness and beauty - Dobrostan i piękno” Lublin, 07 - 09 czerwiec 2013r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wellness and connection- Dobrostan i więź” Lublin 6 – 8 czerwca 2014.

*Uczelnia wydaje dwa czasopisma naukowe:*

- ***Health Problems of Civilization*** - jest to kwartalnik naukowym będący kontynuacją czasopisma ***Człowiek i Zdrowie/Human and Health (ISSN 2082-7288)***. Posiada 6,30 wg. Index Copernicus oraz 4 pkt. zgodnie z Częścią B listy czasopism punktowanych przez MNiSzW.
- ***Rozprawy Społeczne*** - jest to czasopismo naukowe wydawane od roku 2007, które otrzymało 4 punkty w wykazie czasopism naukowych (lista B) zgodnie z Komunikatem MNiSzW z dnia 31 grudnia 2014 roku.

Uczelnia ponadto od 2011 roku wydała 15 monografii.

**Studenckie Koła Naukowe przy Katedrze Zdrowia Publicznego, realizujące tematykę obszarową związaną z ocenianym kierunkiem studiów:**

Studenckie Koło Naukowe „Zdrowie” aktualnie zrzesza 10 studentów, którego zadaniem jest: udział w konferencjach naukowo –dydaktycznych, seminariach, warsztatach szkoleniowych oraz ich organizacja z zakresu zdrowia publicznego, medycyny i nauk pokrewnych; współpraca z krajowymi i z zagranicznymi organizacjami realizującymi podobną tematykę.

Studenckie Koło Naukowe „Diagnoza” zrzeszające 12 studentów, którego celem jest: popularyzacja wiedzy na temat zdrowia i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, rozwijanie życia naukowego studentów i współpracy naukowej z innymi ośrodkami.

Studenckie Koło Wolontariatu na rzecz dzieci **„Przyjaciół Serca - pomagam bo chcę”** zrzeszające 9 studentów, którego celem jest: zapoznanie studentów z ideą wolontariatu oraz jej propagowaniem, kształtowanie postaw prospołecznych, rozwijanie empatii i zrozumienia, uwrażliwienie na cierpienie oraz samotność i potrzeby dzieci.

Studenckie Koło Naukowe „eRka” zrzeszające 25 członków, którego celem jest: podnoszenie wiedzy teoretycznej i umiejętności biorąc czynny udział w warsztatach z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, współpraca ze społecznością lokalną oraz władzami samorządowymi w zakresie propagowania pierwszej pomocy.

**Działalność naukowa Studenckiego Koła naukowego o profilu zgodnym z kierunkiem studiów Zdrowie publiczne**

Koło Naukowe Zakładu Zdrowia Publicznego „Zdrowie” za priorytetowy cel swojej działalności przyjęło prowadzenie badań naukowych w zakresie szeroko rozumianego zdrowia publicznego, a wyniki badań prowadzonych przez studentów są opracowywane pod

kierunkiem opiekuna koła i pozostałych pracowników Zakładu Zdrowia Publicznego. Na przestrzeni lat 2012-2014 studenci przygotowywali wystąpienia konferencyjne oraz publikowali wyniki swoich badań w monografiach Studenckich Kół Naukowych i czasopismach recenzowanych, np.:

- 1) Korzyści wynikające z uczestnictwa w społeczności Anonimowych Alkoholików w subiektywnym odczuciu abstynentów,
- 2) Płodność w promocji zdrowia w opinii licealistów i studentów,
- 3) Czynniki ryzyka i znaczenie profilaktyki w nowotworze jelita grubego,
- 4) Styl życia kobiet w ciąży w opinii studentów,
- 5) Styl życia kierowców zawodowych pracujących w transporcie międzynarodowym,
- 6) Promocja i edukacja zdrowotna studentów PSW na temat zespołu FAS,
- 7) Planowanie rodziny w opinii studentów,
- 8) Subiektywne odczucia pacjentów po zastosowaniu olejku lawendowego stosowanego w aromatoterapii,
- 9) Płodność i antykoncepcja w świadomości studentów kierunku Zdrowie Publiczne,
- 10) Porównanie oceny stanu emocjonalnego studentów PSW w Białej Podlaskiej i Tarnopolskiego Wyższego Uniwersytetu Medycznego,
- 11) Leczenie uzdrowiskowe w opinii osób starszych ze szczególnym uwzględnieniem surowców naturalnych,
- 12) Nawyki żywieniowe studentów PSW z uwzględnieniem narodowości polskiej, białoruskiej i ukraińskiej,
- 13) Nadwaga i otyłość jako problem populacji XXI wieku,
- 14) HIV/AIDS – zagrożenie i choroba cywilizacyjna XXI wieku,
- 15) Wiedza studentów III roku Pedagogiki i I roku Fizjoterapii PSW na temat autyzmu,
- 16) Epidemiologia i profilaktyka gruźlicy płuc w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem województwa lubelskiego,
- 17) Bezdieta z wyboru i jej związku z wybranymi zachowaniami konsumpcyjnego stylu życia mieszkańców miast i wsi.

Studenci Koła Naukowego Zakładu Zdrowia Publicznego „Zdrowie” systematycznie biorą udział w tematycznych konferencjach i sympozjach naukowych o następującej tematyce:

- 1) Ochrona życia i zdrowia dzieci w okresie prekoncepcyjnym, pre- i postnatalnym,
- 2) Profilaktyka zdrowia prokreacyjnego – wokół obniżonej płodności i niepłodności małżeńskiej – źródło, terapia, profilaktyka,
- 3) Wyzwania i dylematy fizjoterapii,
- 4) W trosce o zdrowie i życie człowieka,
- 5) Zarządzanie szpitalem – praktyka od eksperta dla studenta,
- 6) Innowacyjna ochrona zdrowia,
- 7) Współczesne dylematy polskiego rolnictwa,
- 8) Wspieranie osób z autyzmem na przestrzeni ich życia.

Studenci Koła Naukowego Zakładu Zdrowia Publicznego „Zdrowie” angażują się w działalność promującą zdrowie na terenie Uczelni i poza nią, prowadząc wykłady otwarte, zajęcia dotyczące promocji i profilaktyki oraz przygotowując edukacyjne prezentacje multimedialne o tematyce zdrowotnej. Pełna działalność Koła Naukowego – zdrowie jest prezentowana na stronie internetowej Uczelni oraz gromadzona w postaci dokumentacji działań koła w wersji papierowej.

### **Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego – w pełni**

#### **Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego:**

Uczelnia prowadzi badania naukowe, finansowane ze środków własnych oraz środków zewnętrznych pozyskanych w wyniku realizacji szeregu grantów krajowych i międzynarodowych. Owocem tej działalności są publikacje krajowe i międzynarodowe, w tym publikowane w czasopismach z listy filadelfijskiej. Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia studentów. Kierunek Zdrowie publiczne stopnia II ma profil ogólnoakademicki i Uczelnia stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

### **7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię.**

Przedstawione przez Jednostkę zasady rekrutacji na wizytowany kierunek należy ocenić pozytywnie. Kandydaci mają zapewnioną równość szans podczas procesu rekrutacyjnego. Uchwała nr 14/2013 Senatu PSW z dnia 26.04.2013 r., dotycząca rekrutacji na bieżący rok akademicki, w sposób precyzyjny i przejrzysty określiła wymagania, jakie musi spełnić kandydat, przystępujący do rekrutacji. Kandydatom zapewniono, opisany w § 2 załącznika do Uchwały, właściwy tryb postępowania odwoławczego.

Studenci pytani o swoje doświadczenia z rekrutacji ocenili ją jako przejrzystą i poprawnie przeprowadzoną. Rekrutacja przeprowadzana jest za pomocą strony internetowej Uczelni: kandydaci rejestrują się poprzez stronę, a następnie składają osobiście niezbędne dokumenty. Studenci, obecni na spotkaniu z ZO, nie zgłosili uwag szczegółowych do procesu rekrutacji i ocenili ją pozytywnie. Oceniając uzyskane podczas wizytacji informacje, a także przeanalizowane dokumenty, ZO stwierdza, że rekrutacja na wizytowany kierunek przebiega w sposób właściwy, zapewnia równość szans wszystkim kandydatom oraz ich właściwą selekcję, odpowiadającą potencjałowi dydaktycznemu Uczelni. O przyjęciu na studia stacjonarne decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej, ułożonej w oparciu o uzyskaną przez niego liczbę punktów, do wyczerpania limitu miejsc. Ustala się listę rankingową dla kandydatów na studia stacjonarne i odrębną dla kandydatów na studia niestacjonarne. Podstawą przyjęcia na studia są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi za przedmioty, wyszczególnione na świadectwie dojrzałości, certyfikacie matury międzynarodowej IB lub zalegalizowanym świadectwie uprawniającym do podjęcia studiów wyższych w państwie, w Podstawą przyjęcia kandydata na studia II stopnia jest ranking kandydatów skonstruowany w oparciu o średnią ocen ze studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, którym zostało wydane i uznane za równoważne z polskim świadectwem dojrzałości.

Studenci pozytywnie oceniają system oceny osiągnięć studentów, funkcjonujący w PSW w Białej Podlaskiej. Skalę ocen obecni na spotkaniu określili jako przejrzystą i właściwie skonstruowaną. System zorientowany jest w sposób właściwy na proces uczenia się, co jest możliwe dzięki właściwemu procesowi kształcenia na kierunku, będącego kierunkiem społecznym.

Wymagania obowiązujące na zaliczeniach i podczas egzaminów są podawane do informacji studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Obecni na spotkaniu z ZO ocenili informację w tym zakresie jako pełną, przejrzystą i właściwą. Studenci na początku każdego semestru poznają formę zaliczenia przedmiotów i wymagania ich dotyczące. Wymagania te są konsekwentnie realizowane podczas procesu kształcenia. Egzaminy sprawdzają nie tylko wiedzę, ale wszystkie efekty kształcenia, również w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych oraz umożliwiają ich weryfikację.

Studenci znają swoje prawa w zakresie poprawiania egzaminów oraz egzaminu komisyjnego.

Z przedstawionych dokumentów, a także opinii studentów wynika, że system oceny osiągnięć studentów posiada standardowe wymagania, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen.

Studenci wizytowanego kierunku nie uczestniczą w programach wymiany krajowej, ani w programie wymiany Erasmus. Uczelnia zapewniła im odpowiednią liczbę miejsc na uczelniach partnerskich (uczelnie w Portugalii, na Węgrzech i w Turcji). Z rozmów przeprowadzonych przez ZO ze studentami, wnosić należy, że przyczyną braku uczestnictwa w programie jest kwestia finansowa i bariera językowa. Jeśli chodzi o tę pierwszą przeszkodę, Uczelnia aktywnie włączyła się w program operacyjny POWER, umożliwiający studentom, wyjeżdżającym w ramach programu Erasmus, pobieranie dodatkowego stypendium, jeśli pobierają oni stypendium socjalne w PSW.

Należy przy tym stwierdzić, że przedstawione przez koordynatora programu Erasmus: rekrutację do programu, zasady opieki nad studentami uczestniczącymi w wymianie, a także politykę informacyjną dotyczącą programu (wskazanych kilka spotkań i akcji informacyjnych) ZO ocenia jednoznacznie pozytywnie. Podkreślić należy też, że na wizytowanym kierunku nie występuje zjawisko konieczności wyrównywania różnic programowych po powrocie z wymiany, co jest również bardzo pozytywne.

Studenci obecni na spotkaniu wypowiadali się pozytywnie o możliwościach oferowanych przez Uczelnię w zakresie mobilności i o pracy osoby odpowiedzialnej za wymianę międzynarodową.

W związku z brakiem korzystania przez studentów z oferty Uczelni w zakresie programów wymiany, wpływ wymiany międzynarodowej na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia należy określić jako niewielki.

ZO zachęca Uczelnię i Jednostkę do zwiększania wysiłku na rzecz zwiększenia udziału studentów w programie Erasmus.

System opieki naukowej i dydaktycznej oceniany jest przez studentów wysoko. Prowadzący zajęcia są dostępni we właściwym wymiarze poza zajęciami dydaktycznymi, istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego i za pomocą poczty elektronicznej. Studenci podkreślają, że ich relacje z nauczycielami układają się bardzo dobrze: doceniają to, iż zawsze mogą liczyć na ich życzliwość i pomoc. Jednocześnie podkreślają wysokie kwalifikacje kadry uczącej na wizytowanym kierunku.

Dobór promotorów i tematów prac dyplomowych przebiega w sposób właściwy, z uwzględnieniem potrzeb i uwag studentów. Studenci doceniają indywidualne podejście wykładowców oraz możliwość wpływu na formę zajęć i wybór konkretnych obszarów zainteresowań.

Przepływ informacji pomiędzy studentami a kadrami i administracją jednostki i Uczelni należy uznać za właściwy.

Obsługa administracyjna studentów wizytowanego kierunku jest przez nich oceniana bardzo wysoko: osoby pracujące w Dziekanacie określają jako życzliwe i kompetentne. Również godziny pracy Dziekanatu studenci uznają za odpowiednie.

Na wizytowanym kierunku nie prowadzi się w chwili obecnej kształcenia na odległość.

Sylabusy zajęć są dostępne dla studentów, informacje w nich zawarte są z punktu widzenia procesu uczenia się właściwe i kompletne. Zalecane materiały dydaktyczne są według studentów przydatne do realizowanych treści kształcenia.

Jednostka przedstawiła dokumenty traktujące o podziale procentowym stypendiów na stypendia o charakterze socjalnym i naukowym. Spełniony jest ustawowy wymóg, określony w art. 174 ust. 4, przyznania na stypendia rektora nie więcej niż 40% przeznaczonych na stypendia rektora, stypendia socjalne i zapomogi.

W PSW we właściwy sposób przebiega procedura przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Większość składu komisji stypendialnych, zgodnie z art. 177 ust. 3 Ustawy, stanowią studenci. Uczelnia prowadzi system informowania studentów o decyzjach stypendialnych za pomocą decyzji administracyjnych. Decyzje te są skonstruowane i przekazywane w sposób właściwy.

Regulamin przyznawania i ustalania wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów PSW w Białej Podlaskiej jest skonstruowany w sposób właściwy i został pozytywnie zaopiniowany przez właściwy organ Samorządu Studenckiego.

Studenci są w pełni zaznajomieni z obowiązującym w uczelni systemem pomocy materialnej. Pytani o źródło wiedzy, wskazali stronę internetową, na której znajdują potrzebne informacje.

Wydział wspiera rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów poprzez stworzenie właściwych warunków do funkcjonowania Samorządu Studentów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO wypowiadali się w sposób pochlebny o systemie opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej. Podkreślają znakomity kontakt z nauczycielami i

Władzami Wydziału. Wśród zalet studiowania na kierunku podają doskonałą atmosferę, osoby nauczycieli i możliwość własnego rozwoju. Zajęcia dydaktyczne oceniają jako ciekawe, rozwijające i przydatne.

Jednocześnie studenci są wdzięczni Uczelni za podpisanie umowy z miastem w sprawie bezpłatnej Bialskiej Karty Miejskiej, dzięki której komunikacja miejska jest dla nich bezpłatna.

### **Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni**

#### **Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

- 1) Zasady i procedury rekrutacji, jak i proces selekcji z punktu widzenia praw kandydatów skonstruowane są w sposób właściwy.
- 2) System oceny osiągnięć studentów skonstruowany jest w sposób właściwy, niebudzący żadnych zastrzeżeń.
- 3) Warunki stworzone przez Uczelnię w zakresie wymiany międzynarodowej należy ocenić jako odpowiednie. W chwili obecnej jednak, studenci nie korzystają z oferty Uczelni w tym zakresie.
- 4) System opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej skonstruowany jest w sposób właściwy i sprzyja odpowiedniemu rozwojowi studentów.

### **8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.**

Pierwsza Komisja dydaktyczna w Uczelni powołana została Uchwałą Senatu nr 28/2003 z dnia 13 listopada 2003 r. Następnie powołano Uczelnianą komisję ds. mierzenia jakości kształcenia (Uchwała Senatu nr 11/2007 z dnia 23 marca 2007 r.). W roku 2010 powołano trzy komisje zajmujące się wyłącznie kierunkami medycznymi w ramach Instytutu Zdrowia: komisję ds. mierzenia jakości kształcenia, komisję dydaktyczną, komisję ds. programów studiów, dydaktyki i wychowania.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia funkcjonuje w Uczelni na podstawie Uchwały nr 14/ 2012 Senatu Uczelni z dnia 2 marca 2012 r. w sprawie: *zatwierdzenia programu: wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej*, zmienionej uchwałami Senatu: nr 99/2013 z dnia 29 listopada 2013 r., nr 5/2014 z dnia 24 stycznia 2014 r. oraz nr 53/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r.

Zarządzeniem Rektora nr 8A/2012 z dnia 14 marca 2012 r. powołano Zespół ds. Jakości Kształcenia, natomiast uchwałą Senatu nr 103/2013 z dnia 29 listopada 2013 r. - Senacką komisję ds. jakości kształcenia, w skład której weszło pięć osób. Następnie, uchwałą nr 7/2014 Senatu Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej z dnia 24 stycznia 2014 r. w sprawie uzupełnienia składu Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, skład tej Komisji został uzupełniony o jedną osobą.

Po wprowadzeniu struktury wydziałowej na pierwszym posiedzeniu Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych powołano Wydziałową Komisję Programową i Oceny Jakości Kształcenia w Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych. Ze względu na specyfikę poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w Wydziale powołano zespoły ds.



zapewnienia jakości kształcenia działające na kierunkach w Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych oraz zespoły programowe i dydaktyczne działające na kierunkach w Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych (powołane uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych nr 5/2013-2014 z dnia 20 lutego 2014 r., ze zmianami dokonanymi uchwałą Rady Wydziału nr 4/2014-2015 z dnia 5 grudnia 2014 r.). W Wydziale funkcjonuje także Wydziałowa Komisja ds. Jakości Procesu Dyplomowania na Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych.

Uchwałą nr 6/2013-2014 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej z dnia 20 lutego 2014 r. powołane zostały zespoły ds. zapewnienia jakości kształcenia działające na kierunkach w Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, ze zmianami dokonanymi uchwałą nr 3/2014-2015 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych z dnia 5 grudnia 2014 r.

Uchwałą nr 7/2013-2014 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej z dnia 20 lutego 2014 r. powołana została Wydziałowa Komisja Programowa i Oceny Jakości Kształcenia w Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, ze zmianami dokonanymi uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych nr 2/2014-2015 z dnia 5 grudnia 2014 r. Do zadań Komisji należy:

1. Współpraca z przewodniczącymi zespołów programowych i do spraw zapewnienia jakości kształcenia działających na kierunkach w WNZNS w celu zapewnienia jednolitej struktury planów studiów zgodnych z krajowymi ramami kwalifikacji i obowiązującymi standardami nauczania;
2. Analiza wniosków wynikających z prac zespołów programowych i zespołów ds. jakości kształcenia działających na poszczególnych kierunkach studiów;
3. Kierowanie do Dziekana wniosków wynikających z oceny jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów;
4. Opiniowanie wniosków w zakresie zmian w programach studiów;
5. Sporządzanie sprawozdania z prac Komisji do dnia 30 września każdego roku akademickiego.

W strukturze jakości funkcjonuje również Komisja ds. Jakości Procesu Dyplomowania, która została powołana Uchwałą nr 4/2013-2014 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej z dnia 20 lutego 2014 r. W Komisji tej uczestniczy trzech członków z Katedry Zdrowia. Do zadań komisji należy: 1) po zakończeniu procesu dyplomowania, w okresie nie dłuższym niż trzy miesiące, weryfikacja losowo wybranych trzech prac dyplomowych, licencjackich lub magisterskich, z każdego kierunku studiów pod względem oceny zgodności dokumentacji egzaminu dyplomowego z obowiązującymi w PSW: regulaminem studiów i Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia; 2) ocena stosowanych na kierunkach w Wydziale Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych procedur związanych z wyborem i informowaniem studentów o zakresie zagadnień na egzamin dyplomowy; 3) złożenie Dziekanowi oraz Komisji Programowej Oceny Jakości Kształcenia raz w roku sprawozdania z prac Komisji zgodnie z załącznikiem opracowanym przez Komisję.

System zarządzania kierunkiem ma charakter hierarchiczny, najniższym jego ogniwem są Kierownicy Zakładów i Kierownicy Katedr. Na tym poziomie dokonuje się analizy planów i programów kształcenia. Następnie wnioski przekazywane są do Dziekana, który podejmuje

decyzje zgodnie z zakresem uprawnień. Modyfikacje programów kształcenia oraz wprowadzanie nowych specjalności podejmowane są po zapewnieniu opinii Wydziałowej Komisji Programowej i Oceny Jakości Kształcenia i ostatecznie Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Modyfikacje programów są przygotowywane w oparciu o analizę sytuacji na rynku pracy przy udziale interesariuszy zewnętrznych.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje całościowy proces kształcenia studenta w Uczelni. Głównym celem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Szkole Wyższej im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej jest zapewnienie kształcenia na najwyższym poziomie poprzez:

1. monitorowanie i dostosowanie programów kształcenia do Krajowych Ram Kwalifikacji (KRK);
2. ocenę procesu kształcenia na danym kierunku;
3. ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych;
4. organizację zajęć dydaktycznych;
5. ocenę realizacji założonych efektów kształcenia;
6. odpowiedni dobór kadry dydaktycznej;
7. wspieranie studentów w działalności naukowo-dydaktycznej i społecznej;
8. badanie karier zawodowych absolwentów;
9. procedurę antyplagiatową.

Wydziałowa Komisja Programowa i Oceny Jakości Kształcenia monitoruje jakość zmian w planach i programach kształcenia poprzez współpracę z przewodniczącymi Zespołów Programowych ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia działających na kierunkach. Propozycje zmian są gromadzone i opracowywane przez Kierowników Zakładów, następnie Kierowników Katedr, a po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału wprowadzane przez zespoły, które są odpowiedzialne za aktualizację planów i programów kształcenia. W celu realizacji tej procedury powołane zostały Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia działające na kierunkach. Zespoły te monitorują jakość kształcenia pod kątem zgodności planów i programów w odniesieniu do Krajowych Ram Kwalifikacji, monitorują i wdrażają zasady Wewnętrznego Systemu Oceny Jakości Kształcenia w jednostkach i wykorzystują uzyskane wyniki analiz do doskonalenia procesu dydaktycznego.

W ramach funkcjonujących zespołów i komisji odbywają się zebrania, które są protokołowane. Komisje sporządzają także po zakończonym roku akademickim sprawozdanie ze swojej działalności (sprawozdanie z prowadzonych hospitacji i ankietyzacji oraz procesu dyplomowania) do Dziekana Wydziału. Na podstawie przedstawionej dokumentacji Dziekan sporządza Sprawozdanie Dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych z oceny zajęć dydaktycznych oraz Sprawozdanie Dziekana z realizacji efektów kształcenia.

W procedurach badania jakości kształcenia bardzo istotną rolę odgrywają studenci, którzy swoje uwagi dotyczące zajęć dydaktycznych wyrażają w anonimowych ankietach oceniających realizację programów kształcenia oraz pracy dydaktycznej wykładowców. Do wglądu przedstawiono raport z badań ewaluacyjnych zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2013/2014. Przedstawiony raport wskazuje na wysoki poziom zajęć dydaktycznych. Rada ds. Jakości Kształcenia na kierunku zdrowie publiczne na bazie przeprowadzonego procesu ankietyzacji sformułowała rekomendacje, iż należy motywować studentów do większej aktywności i kłaść większy nacisk na kształcenie umiejętności, a nie tylko wiedzy.

W trosce o merytoryczną i metodyczną jakość zajęć dydaktycznych przeprowadzane są hospitacje. Plan hospitacji sporządza Dziekan, a osoby hospitowane są informowane tydzień przed terminem hospitacji. Pracownicy Zakładu objęci są hospitacją raz w ciągu każdego roku akademickiego. Osoba dokonująca hospitacji posiada stopień naukowy co najmniej równy osobie hospitowanej. Uczelnia posiada zatwierdzony druk hospitacji zajęć, który zakłada różne rodzaje hospitacji: hospitację diagnozującą, doradczą-diagnozującą i kontrolno-oceniającą. Wyniki hospitacji są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników i w procesie awansowania nauczycieli akademickich. Wyniki hospitacji są poufne i zostają udostępnione władzom Uczelni oraz hospitowanemu pracownikowi. W ubiegłym roku akademickim dokonano 12 hospitacji zajęć dydaktycznych.

Na Wydziale prowadzona jest ocena jakości kształcenia w zakresie analizy kadry naukowo-dydaktycznej oraz planów studiów i programów nauczania, oceny kadry dydaktycznej, ankietyzacji studentów i hospitacji zajęć. Prace te koordynuje Senacka Komisja ds. Jakości Kształcenia, a na poziomie Wydziału Wydziałowa Komisja Programowa i Oceny Jakości Kształcenia. Informacje dotyczące wyników ankiet studentów i absolwentów są podawane do wiadomości studentów i pracowników i dyskutowane w koleżeńskich organach Uczelni. Aktualne i kompletne informacje o ofercie dydaktycznej Zakładu, a także na temat jakości kształcenia, dostępne są dla wszystkich zainteresowanych osób i zawierają one dane o zasadach rekrutacji, poziomach i formach studiów, sylwetce absolwenta, posiadanych uprawnieniach, stosowanych procedurach toku studiów, studiach podyplomowych i innych możliwościach kształcenia na danym kierunku studiów. Informacje dotyczące oferty dydaktycznej są udostępniane w wersji pisemnej (informatory, ulotki, plakaty) i elektronicznej (Internet). Dodatkowo Uczelnia prowadzi aktywne formy promocji studiów.

Wyniki monitorowania jakości procesu kształcenia oraz uzyskiwanych efektów, a także zmian wprowadzanych do programów kształcenia są upowszechniane na poziomie poszczególnych jednostek, a także wśród nauczycieli akademickich, których dotyczy ocena.

Doskonaleniu skuteczności systemu jakości kształcenia i diagnozowaniu jego słabych stron służy ocena nauczyciela akademickiego. Zgodnie ze Statutem Uczelni wszyscy nauczyciele podlegają okresowej ocenie. Ocena dokonywana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata, lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej. Oceny nauczycieli akademickich dokonuje Komisja ds. Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich. Podstawę prawną przeprowadzania oceny stanowi Statut PSW oraz Regulamin Postępowania Komisji ds. Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich. Nauczyciele akademicy wypełniają arkusz ankiety, która składa się z trzech części: działalności naukowo-badawczej, działalności dydaktycznej i działalności organizacyjnej. Po wystawieniu ocen częściowych formułowana jest ocena ogólna: pozytywna, pozytywna warunkowo bądź negatywna. W razie potrzeby Komisja formułuje też zalecenia dla pracownika. Całościowa ocena pracowników odbywa się na podstawie arkuszy ocen wypełnianych przez pracowników na podstawie oceny studentów, hospitacji zajęć oraz informacji przekazywanych przez Sekcję Nauki i Wydawnictwa oraz Sekcję Kadr zebranych w zbiorcze zestawienie.

Wynikiem systemu zapobiegania zjawiskom patologicznym jest wdrożenie od roku akademickiego 2013/2014 procedury antyplagiatowej. Pozytywna weryfikacja antyplagiatowa oraz uzyskanie pozytywnych recenzji promotora i recenzenta stanowią warunek dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego.

W celu analizy efektów kształcenia ważnym mechanizmem służącym monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia jest monitorowanie przez Uczelnię karier absolwentów na rynku pracy. Jednostką zajmującą się badaniem losów absolwentów oraz weryfikacją

efektów kształcenia na rynku pracy jest Uczelniane Biuro Karier powstałe dnia 3 grudnia 2012 r. Wcześniej działało ono w ramach struktury organizacyjnej Uczelni na podstawie Uchwały nr 52 z dnia 24 listopada 2005 r, ale nie stanowiło odrębnej jednostki. Biuro Karier monitoruje losy zawodowe absolwentów, gromadzi i udostępnia publikacje wydawnictw i materiały informacyjne o tematyce związanej z rozwojem osobistym i zawodowym oraz poruszaniem się na rynku pracy, prowadzi ono bieżącą współpracę z instytucjami i organizacjami rynku pracy. Pierwsze uzyskanie informacji o losach zawodowych absolwentów następuje po roku od ukończenia studiów, kolejne po 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Całość badań dotyczących kariery zawodowej absolwentów organizuje Pełnomocnik Rektora ds. badania kariery zawodowej absolwentów, który wraz z Sekcją Praktyk i Biurem Karier po zakończeniu każdego roku akademickiego sporządza sprawozdanie (uchwała nr 36/2012 zatwierdzenie sprawozdania w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów) i przekazuje do Komisji ds. Dydaktyki. Senat Państwowej Szkoły Wyższej przyjmuje sprawozdanie w zakresie monitorowania karier absolwentów.

Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na kierunku „zdrowie publiczne” należy ocenić pozytywnie. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia posiada swoją strukturę, jak również wewnętrzne dokumenty regulujące jego funkcjonowanie. Uczelnia systematycznie modyfikuje System i wprowadza udoskonalenia. Struktura Wewnętrznego Systemu zapewnienia Jakości Kształcenia wymaga doprecyzowania bowiem zakres zadań wszystkich komisji, jak również ich wzajemne powiązania i zależności wymaga wprowadzenia przejrzystości.

Po analizie dokumentacji należy uznać, że wewnętrzny system zapewnienia jakości został wdrożony i spełnia swą rolę. Podejmowane działania świadczą o rzeczywistym monitoringu jakości kształcenia, właściwej analizie uzyskanych wyników oraz staraniach związanych z wprowadzeniem działań naprawczych.

W procesie zapewniania jakości uczestniczą studenci oraz nauczyciele akademicki poprzez udział w Zespołach Programowych oraz Zespołach ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia działających na kierunku Zespołach ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Uchwała nr 103/2013 Senatu PSW zapewnia jedno miejsce przedstawicielowi studentów w Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Zaś Uchwała Rady Wydziału WNZNS nr 2/2014/2015 (zmieniająca Uchwałę nr 7/2013/2014) – zapewnia jedno miejsce przedstawicielowi studentów w Wydziałowej Komisji Programowej i Oceny Jakości Kształcenia. Uchwała Rady WNZNS Nr 6/2013-2014 powołała składy zespołów ds. zapewnienia jakości kształcenia na kierunkach, prowadzonych w Jednostce. W zespole zajmującym się wizytowanym kierunkiem studiów, znajduje się trzech studentów „zdrowia publicznego”. Studenci także biorą udział w ocenie ankietowej nauczycieli akademickich oraz jakości procesu kształcenia. Ankietyzacja zajęć dydaktycznych ma charakter cykliczny i powszechny. Studenci uczestniczą w badaniu po każdym semestrze. Ankieta ma formę papierową – studenci wypełniają ją na ostatnich zajęciach. Dzięki temu frekwencja wynosi około 90% studentów kierunku. Wyniki badań są opisywane w specjalnym raporcie. Wyniki ankietyzacji przedstawiane są na Radzie Wydziału, przedstawiciele studenci mają do nich nieograniczony wgląd. Kwestionariusz ankiety oceny zajęć dydaktycznych (będący załącznikiem nr 1 do WSZJK) został skonstruowany w sposób właściwy. Studenci w skali od 1 do 5 oceniają poszczególne aspekty prowadzenia zajęć. Mają również możliwość wpisania uwag dodatkowych, z której skrętnie korzystają.

W procesie zapewniania jakości uwzględnia się opinie interesariuszy zewnętrznych – przedstawicieli pracodawców dotyczącą kierunku zdrowie publiczne.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

| Zakładane efekty kształcenia | Program i plan studiów | Kadra | Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka | Działalność naukowa | Działalność międzynarodowa | Organizacja kształcenia |
|------------------------------|------------------------|-------|---------------------------------------|---------------------|----------------------------|-------------------------|
| wiedza                       | +                      | +     | +                                     | +                   | +/-                        | +/-                     |
|                              |                        |       |                                       |                     |                            |                         |
| umiejętności                 | +/-                    | +     | +                                     | +                   | +/-                        | +/-                     |
|                              |                        |       |                                       |                     |                            |                         |
| kompetencje społeczne        | +/-                    | +     | +                                     | +                   | +/-                        | +/-                     |

- +** - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/-** - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

### Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego<sup>3</sup> w pełni

#### Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

**1)** Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje całościowy proces kształcenia studenta w Uczelni. System zarządzania kierunkiem ma charakter hierarchiczny, najniższym jego ogniwem są Kierownicy Zakładów i Kierownicy Katedr. Po analizie dokumentacji należy uznać, że wewnętrzny system zapewnienia jakości został wdrożony i spełnia swą rolę. Podejmowane działania świadczą o rzeczywistym monitoringu jakości kształcenia, właściwej analizie uzyskanych wyników oraz staraniach związanych z wprowadzeniem działań naprawczych.

**2)** W procesie zapewniania jakości uwzględnia się opinie interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych – przedstawicieli pracodawców dotyczącą kierunku zdrowie publiczne.

## 9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

| L.p. | Kryterium | Stopień spełnienia kryterium |         |          |           |                 |
|------|-----------|------------------------------|---------|----------|-----------|-----------------|
|      |           | wyróżniająco                 | w pełni | znacząco | częściowo | niedostatecznie |

|   |                                                       |  |   |   |  |  |
|---|-------------------------------------------------------|--|---|---|--|--|
| 1 | koncepcja rozwoju kierunku                            |  | X |   |  |  |
| 2 | cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji |  |   | X |  |  |
| 3 | program studiów                                       |  |   | X |  |  |
| 4 | zasoby kadrowe                                        |  | X |   |  |  |
| 5 | infrastruktura dydaktyczna                            |  | X |   |  |  |
| 6 | prowadzenie badań naukowych <sup>1</sup>              |  | X |   |  |  |
| 7 | system wsparcia studentów w procesie uczenia się      |  | X |   |  |  |
| 8 | wewnętrzny system zapewnienia jakości                 |  | X |   |  |  |

**Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).**

Realizowany program kształcenia I i II stopnia na kierunku Zdrowie publiczne z wyróżnionymi specjalnościami (z wyjątkiem Medycyna ratunkowa) umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni zawartej w jej Statucie oraz odpowiada celom określonym w strategii Uczelni. Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku studiów Zdrowie publiczne, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Należy zaznaczyć brak poprawnego formalnego przyporządkowania przyjętych przez Uczelnię kierunkowych efektów do numerów Kodów efektów dwóch obszarów, które są opublikowane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. nr 253 poz.

---

<sup>1</sup> Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

1520)., co jednak nie dyskwalifikuje ich pod względem merytorycznej zgodności z całością tych obszarowych efektów, ponieważ treści merytoryczne ww. Uczelnianych efektów kierunkowych można odnaleźć pod innymi numerami kodów obu obszarów.

Uczelniane efekty kierunkowe kształcenia oraz system potwierdzający ich osiągnięcie jest spójny, z wyjątkiem specjalności *Medycyna ratunkowa* na II stopniu kierunku Zdrowie publiczne. Standardy i kompetencje związane z ukończeniem zarówno I jak i II stopnia kierunku Zdrowie publiczne nie upoważniają do udzielania świadczeń zdrowotnych,

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych efektów kształcenia i efektów realizacji założonego programu a dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Wizytowana infrastruktura dydaktyczna i naukowa, pracownie specjalistyczne i ich wyposażenie oraz pozostałe zaplecze dydaktyczne, pozwala w pełnym stopniu na osiągnięcie założonych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Jest dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych i w pełni z informatyzowana. Kierunek Zdrowie publiczne stopnia II ma profil ogólnoakademicki i Uczelnia stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje całościowy proces kształcenia studenta w Uczelni. System zarządzania kierunkiem ma charakter hierarchiczny, najniższym jego ogniwem są Kierownicy Zakładów i Kierownicy Katedr. Po analizie dokumentacji należy uznać, że wewnętrzny system zapewnienia jakości został wdrożony i spełnia swą rolę. Podejmowane działania świadczą o rzeczywistym monitoringu jakości kształcenia, właściwej analizie uzyskanych wyników oraz staraniach związanych z wprowadzeniem działań naprawczych.

#### Zalecenia:

1. Należy usunąć wszelkie zapisy z programu kształcenia uzasadniające i prezentujące realizację specjalności *Ratownictwo medyczne* w ramach kierunku *Zdrowie publiczne* w proponowanej przez Uczelnię koncepcji kształcenia.

2. Należy poprawnie przyporządkować przyjętych przez Uczelnię kierunkowe efekty kształcenia do numerów Kodów efektów, które są opublikowane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. nr 253 poz. 1520).

3. Należy usunąć słowo „kwalifikowana” z przedmiotu *Kwalifikowana pierwsza pomoc* i zaplanować jego realizację na II lub na III roku, co najmniej równoległe z przedmiotem *Propedeutyka medycyny*.

Przewodniczący Zespołu oceniającego

Prof. dr hab. n. med. Józef Kobos

W odpowiedzi na raport Uczelnia wyjaśnia, że w odniesieniu do uwagi o tym, że treści znacznej liczby Uczelnianych efektów kierunkowych nie miały związku z treścią przywołanych numerów Kodów efektów obszaru kształcenia, dokonano korekty błędnie przypisanych kodów i obecnie są one zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U nr 253 poz. 1520). Naniesione poprawki dotyczące Kodów efektów obszarowych zamieszczono w Załączniku nr 1 odpowiedzi Uczelni. Zmiany te zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu Uczelni nr 70/2015 z dnia 29.06.2015r (kopię Uchwały zamieszczono w Załączniku nr 2).

Zgodnie z uwagami Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej zmianie uległa nazwa specjalności Medycyna ratunkowa - Zdrowie Publiczne II stopnia na nazwę Medycyna ratunkowa i zarządzanie kryzysowe. Specjalność ta będzie zakładać efekty wiedzy i umiejętności oraz kompetencji w postaci posiadania wiedzy i umiejętności określenia zakresu czynności ratowniczych poszczególnych członków systemu ratownictwa medycznego. Zgodnie z uwagami Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej, że absolwenci kierunku Zdrowie Publiczne, nie mogą posiadać umiejętności do udzielania świadczeń zdrowotnych, dokonano korekty modułu kształcenia z przedmiotu „Klinika medycyny ratunkowej” (opis skorygowanego modułu kształcenia zamieszczono w Załączniku nr 3).

Także zgodnie z uwagami dotyczącymi nieprawidłowej nazwy i sekwencji przedmiotu „Kwalifikowana pierwsza pomoc” zawartymi w raporcie PKA, usunięto z nazwy słowo „kwalifikowana”, a w planie studiów od roku akademickiego 2015/2016 dokonano przeniesienia tego przedmiotu na III semestr, równoległe z przedmiotem „Propedeutyka medycyny” (opis zmian zawarto w Załączniku nr 4).

Zgodnie z uwagami Zespołu Oceniającego PKA wprowadzono od roku akademickiego 2015/2016 na studiach II stopnia w semestrach I i II zajęcia z „Wychowania fizycznego” tj. przedmiot „Zespołowe formy aktywności fizycznej” w wymiarze 30 godzin (2 punkty ECTS).

W odniesieniu do uwagi, że na studiach II stopnia jedna osoba z grupy doktorów nie może być zaliczona do minimum kadrowego za względu na brak publikacji dokumentujących dorobek naukowy, Uczelnia zdecydowała, że nauczyciel ten nie będzie stanowił minimum kadrowego na kierunku Zdrowie Publiczne II stopnia od roku akademickiego 2015/2016.

Tabela nr 3

|  | Stopień spełnienia kryterium |
|--|------------------------------|
|--|------------------------------|



| Kryterium                                                   | wyróżniająco | w pełni | znaczaco | częściowo | niedostatecznie |
|-------------------------------------------------------------|--------------|---------|----------|-----------|-----------------|
| cele i efekty kształcenia<br>oraz system ich<br>weryfikacji |              | X       |          |           |                 |
| program studiów                                             |              | X       |          |           |                 |